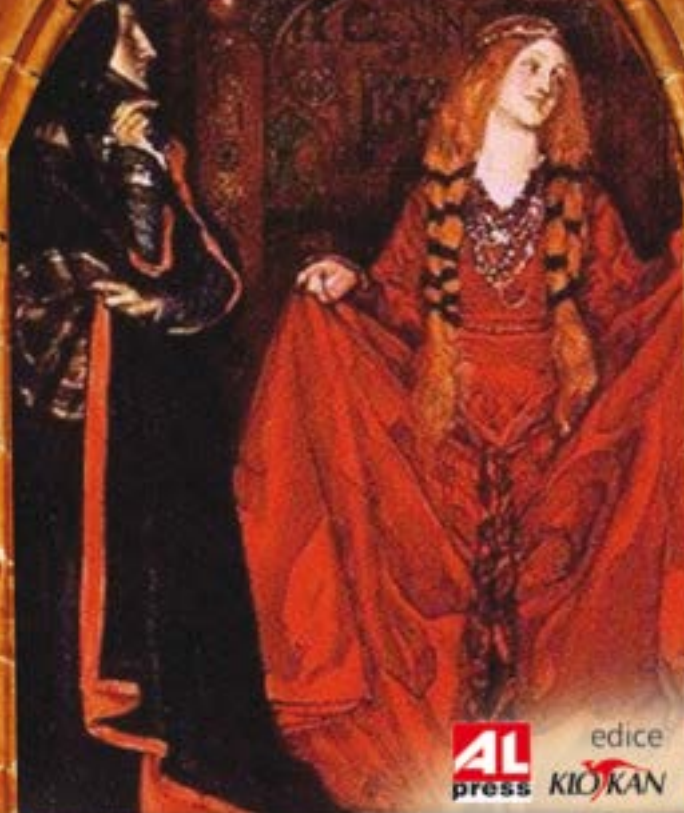

ROMÁN

AL
press

edice

KIOKAN

HANA WHITTON

KRÁLOVNA DAGMAR

ČESKÁ PRINCEZNA,
MILOVANÁ PANOVNICE DÁNSKÉHO LIDU

HANA WHITTON

KRÁLOVNA DAGMAR

ČESKÁ PRINCEZNA,
MILOVANÁ PANOVNICE DÁNSKÉHO LIDU

edice
KLOKAN

Copyright © Hana Whitton, 2013
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Hana Whitton, 2013
Redakční úprava Otilie Grezlová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Elektronické formáty Dagmar Waňkowská
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokán, 2013
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7543-092-2 (pdf)

I.

Markéta se překvapeně zahleděla na otce. Přemysl Otakar I. sledoval dlouhým, upřeným a jaksi nemístně lačným pohledem půvabnou Konstancii Uherskou, sestru uherského krále Emericha.

Napadlo ji, že Konstancie nemůže být o mnoho starší než ona sama – a tak by byl na místě jistě spíš otcovský pohled, zejména vzalo-li se navíc v úvahu, že Otakarovi po boku sedí manželka Adléta.

Bylo nicméně patrné, že Konstancie už moc dobře ví, jak si podmanit muže bez rozdílu věku.

Markéta ji pozorovala s trochou skrývané závisti – Konstancie jí připadala jako ohnivá jiskra. Byla plná života a na dvorský protokol a etiku se příliš neohlížela. Chtěla se bavit.

A ta zdánlivě nerozvázná lehkovážnost jako by ještě znásobila její výraznou, uhrančivou krásu, jež měla teprve dozrát.

Zatočila se nyní zvesela při tanci v kole a dlouhé tmavé vlasy jí zavířily kolem půvabné tváře jako hebký závoj, který se marně pokoušela spoutat zlatá čelenka.

Obdivný pohled českého panovníka Přemysla Otakara I., zatím pořád knížete v exilu, ale jednou jistě českého krále, nyní neunikl ani jeho manželce Adlétě Míšeňské.

Okázalý zájem jejího vznešeného chotě ji popudil.

Neměli jsme přijmout tuhle návštěvu z Uherska, pomyslela si hořce. Konstancie byla v Adlétiných očích urozenější a kultivovanější a hlavně – mladší a hezčí. Každé byt' sebemenší gesto prozrazovalo nejen dokonalou výchovu u dvora vedeného podle francouzského vzoru, ale hlavně královský majestát. Něco podobného člověku nevstoupí sebelepší učitel. S takovou vznešenou ušlechtilostí se už musí narodit.

Adléta si k sobě nakrátko přivinula Markétu a Božislavu, dvě ze svých čtyř dětí, ale obě dívky, jež se už považovaly za dospělé, po matce jen nazlobeně blýskly očima.

Té to však uniklo.

Nu což, pomyslela si škodolibě, tahle hezoučká Konstancie se může pyšnit urozeností starobylého rodu a vytríbeností uherského dvora, ale ona, Adléta, má své děti a královského chotě.

Tedy skoro královského. Otakar byl zatím pouze knížetem a o titul krále pro sebe a pro své potomky teprve usiloval, navíc z vyhnanství, protože ho i z toho knížecího stolce sesadili. Rozlil si to s císařem a za to se trestá.

Ten potupný útěk z Prahy ji stále pátil jako žhavý cejch. Byli ještě rádi, že je přijali příbuzní v Míšni, jež byli Otakarovi zavázáni za věrné služby, které jim kdysi prokázal.

Dnes poprvé spatřila výhodnou stránku toho, že se museli uchýlit do míšeňského exilu, do jejího rodného prostředí.

Tady se kolem dosud mužného Otakara mohou točit i ty sebehezčí princezny z urozených i předních královských rodů, ale moc platné jim to nebude. Tady totiž musí ten chrabrý a pohledný král Otakar tančit, jak píská její rodina, tedy hlavně ona, Adléta!

Upravila si v rychlosti nenápadně roušku, která se jí trochu svezla z hlavy a odhalila povadlý krk. Kdysi ten odznak každé cudné paní nemívala ráda, protože skrýval řadu jejích předností. Zato nyní mu byla ráda. Jemná bělostná látka milosrdně zakryla opravdu mnohé – zejména dvojitou bradu a vrásčité líce, stejně jako prořídle vlasy, které na skráních dávno protkalo stříbro.

Konstancie se opět zatočila v rytmu bubínků a píšťal, prohnula se jako štíhlý proutek, pas útlý tak, že by ho Otakar jistě objal pouze sepjatýma rukama, a zaklonila hlavu při veselém smíchu.

Adléta se nezdržela a šlehla po ní téměř nenávisným pohledem. Je mladička, tahle Konstancie, ale s muži flirtuje jako protřelá milostnice, pomyslela si popuzeně. Kolik jí asi tak může být? Dvanácté narozeniny, ten práh dospělosti každé urozené dívky, už jistě dávno oslavila. Od naší Markéty daleko nebude, a té abychom již začali shánět vhodného ženicha. Budeme se po něm muset poohlédnout my sami, a nejen proto, že je tomu tak u královských dcerek zvykem.

Naše Markéta se chová, jak se na urozenou pannu sluší. Nevíří jako Konstancie Uherská v kole v divokém tanci s kdejakým rytířem, který se před ní ukloní!

Opravdu, tu návštěvu z Uher jsme přijímat neměli. Nu, co se dá dělat, už se stalo. Má to prý nějaké diplomaticky veledůležité pozadí.

Ovšem na tu uherskou princezničku bych si měla dát pozor, pomyslela si Adléta lenivě.

Potom se pohodlně opřela v křesle a nechala si dolít vína. Co jí ostatně bylo po nějaké Konstancii – ona měla své jisté. Měla manžela a početnou rodinu. S hrdostí přeje-la pohledem Markétu, Vratislava a Božislavu a vzpomně-la i na Hedviku, kterou nechali doma. Ta byla ještě dítě.

A navíc za Adlétou stojí její vlivné a početné míšeňské příbuzenstvo, celý vážený rod Wetlinů, zejména bratrá-nek Albrecht. Tady v Míšni se jí nemůže nic stát.

A do Prahy se Otakar jen tak nevrátí.

Usmála se pro sebe, ukolébána pocitem falešného bezpečí.

Zde v Míšni mu vládne pro změnu ona.

Byl to příjemný pocit.

Markéta vyklouzla opatrně z hodovní síně. Nechtělo se jí tančit. Zatoužila být na chvílku sama.

Nevyhledávala příliš ryčné veselí tanečního reje, i když se mu zcela nevyhýbala. Od života očekávala, a hlavně chtěla, něco více než pouhou povrchní zábavu. Ta podle ní představovala přechodný, krátkodobý únik před starostmi skutečného každodenního života, jimž se nikdo tak jako tak nakonec nevyhnul.

Opřela se o širokou kamennou římsu, dosud vyhrá-tou od odpoledního slunce, a zaposlouchala se do vla-hé májové noci. Hudba z hodovní síně k ní doléhala jen tlumeně a také šum z města, rozkládajícího se dole pod míšeňským hradem Albrechtsburgem, se sem nesl jako-by z velké dálky. Štíhlá věž katedrály sv. Jana Evangelis-ty a sv. Donáta se tyčila k nočnímu nebi jako výstražně vztyčený ukazovák.

Dole na nádvoří občas zazvonila o kamenné dláždě-ní podkova, to přijížděl nějaký posel s jistě neodkladnou

zprávou. A těch bylo v poslední neklidné době víc než dost. Z podloubí obrostlého vínem co chvíli cinkl jako zlatý peníz dívčí smích.

Bylo příjemné setrvat takto v jakémsi bezčasí a nemuset se povinně usmívat na urozené hosty rodičů a hlavně míšeňského příbuzenstva.

Markétě se Míšeň sice líbila, ale Praha to nebyla. Nu jistě, Míšeňští měli svého svatého Benna, který působil právě v katedrále sv. Jana Evangelisty, na jejíž temný obrys jako by mohla nyní z balkonu dosáhnout. Markétě se stýskalo po živém pražském ruchu a doufala, že se tam brzy vrátí.

Snad.

Otec z Prahy neodešel dobrovolně. Vyhnali ho. Byl rád, že si s hrstkou věrných zachránil holý život. Prý chystal vzpuru proti císaři Jindřichovi VI. To jí alespoň prozradila matka šepem za mušličkou svrasklé dlaně.

Už podruhé v životě se otec ocitl ve vyhnanství.

Poprvé jako mladíček, téměř dítě, doplatil na politikou lehkovážnost svého otce Vladislava II. Šest let musel žít v cizině. Nejdřív v Durynsku, odkud pocházela jeho matka Judita, poté v Míšni na dvoře Wetlinů, jednoho z nejvýznamnějších rodů v říši.

Tam potkal Adlétu, dceru míšeňského markraběte, a oženil se s ní. To mu bylo něco přes dvacet.

Markéta se v tom pořád snažila vidět cosi romantického, ale nemohla už nadále zavírat oči před nehezkou pravdou, že to byla z nouze ctnost. Rod Wetlinů, s nímž byla Adléta Míšeňská spřízněna, byl opravdu mocný a vlivný.

Nechtíc vyslechla pár jedovatých poznámek nějaké bezzubé kmotry, která ve stínu míšeňské katedrály ubíje-

la čas lacinými klepy a přetřásala staré časy, když se Adlét s Otakarem objevili znovu v Míšni.

„Že si to tenkrát dovedl zařídit, ten mladý a pohledný pan Otakar! Svatbu prý museli uspěchat, aby s Adlétou zakryli své hříšné počínání!“ zachechtala se ta baba přisprostle.

„A podívej, vyplatilo se mu to i teď! Může mluvit o štěstí, že má i s rodinou vůbec kde hlavu složit!“

Rychle tu vzpomínku zahнала, ale i tak jí zanechala na jazyku hořkou pachů.

Tatínek se nemusí nikoho doprošovat! Vládl přece Čechám jako kníže, i když nedlouho, a nepřestal usilovat o královský titul pro sebe a hlavně dědičně pro své potomky. Pro Vratislava.

Ovšem musela si nerada připustit, že o to usiloval asi nevhodným způsobem, neboť se ve vyhnanství, tentokrát i s rozrůstající se rodinou, ocitl znovu.

Markéta si povzdychla.

Vtom se na nádvoří přihnala kavalkáda jezdců a Markéta byla ráda, že ji to vytrhlo z nostalgických vzpomínek. V čele početného ozbrojeného oddílu jel rytíř, jistě urozený podle úcty, kterou mu všichni prokazovali. V erbu měl na zlatém pozadí tři modré lvy a nad nimi zářila tři rudá srdce.

Ach, ten šlechtic bude jistě nejen udatný, ale rovněž ochotný obětovat vše pro lásku, napadlo ji romanticky, i když jí chladný rozum našeptával, že to bude všechno jinak, že tohle je pouze naivní dívčí domněnka.

Zvědavě vystoupila na špičky, aby lépe viděla, a naklonila se přes širokou balkonovou římsu.

Zahlédla však jen, jak se vysokému urostlému jezdcí, který lehce sklouzl ze sedla, zaleskly ve světle pochodní zlatě plavé vlasy. Byly husté a rovné, ne nakadeřené od

lazebníka, jak to přikazovala poslední móda, podle níž se řídil ne jeden rytíř u míšeňského dvora.

Několika ráznými dlouhými kroky se ocitl u vchodu, tam však na okamžik zaváhal a potom vzhlédl, jako by vycítil, že ho někdo pozoruje.

Stál nyní kousek od hořící louče, a tak mu světlo naplno ozářilo tvář s ostře řezanými rysy a orlím nosem.

Má oči modré jako moře, napadlo okouzleně Markétu. Neuniklo jí, že se v nich zračí energická rozhodnost, ale také laskavost.

Nakrátko měla pocit, jako by se na ni usmál, i když mu hezké plné rty úsměv nezvlnil.

Zastyděla se najednou, že na toho cizího rytíře takhle nevychovaně civí, ona, královská dcera, od níž se očekává jisté vystupování, a tak rychle uskočila zpátky do stínu balkonu. Přitiskla si dlaně na bušící srdce, jako by se bála, že jeho tlukot zaslechne i ten pohledný cizinec dole na nádvoří.

Nebyl to už mladíček, do třicítky mu asi moc nescházelo, ale o to jí připadal přitažlivější.

Vtom se dveře na balkon rozlétly a Markéta zahlédla v pruhu zlatavého světla, které se sem jimi vlilo, bratra Vratislava. Tomu chvilku trvalo, než přivykl tmě.

„Tebe také vylákal ven krásný večer, Vratislave?“ zeptala se ho. Byla ráda, že tu je bratr s ní, jako by se s ním cítila méně ohrožená. Netušila dosud čím – možná sama sebou –, ale nepátrala po tom ani.

Vratislav sebou překvapeně trhl. Sestru Markétu zde nečekal. Po pravdě řečeno vydal se sem proto, že chtěl být chvíli sám se svými myšlenkami.

V srdci měl strašlivý zmatek. Chtěl si zde vše v klidu promyslet, než bude zase schopný čelit ostatním v té hosty přeplněné hodovní síni.

Stačil mu totiž jediný pohled na okouzující uherskou princeznu Konstancii, která Míšeň poctila návštěvou, aby věděl, že se zamiloval. Navždy, na celý život.

Ale možná je dobře, že je tady Markéta, možná je dobře, že se může s někým podělit o to, co cítí. Tedy alespoň zčásti, neboť ani vlastní sestře by nedovolil nahlédnout až na dno své zmatené duše.

Objal Markétu kolem ramen. „Ano, je to hřích setrávat v té hlučné a dusné hodovní síni!“

Potom se také opřel o kamennou římsu balkonu. Sametově černé nebe nad Míšní, poseté bezpočtem stříbrných hvězd, připomínalo vznešenou klenbu nedalekého chrámu.

Neměl bych hned začít o Konstancii, rozhodl se, ale zrádná slůvka byla rychlejší než rozvážné předsevzetí.

„Je okouzující, ta uherská princezna Konstancie, nemyslíš?“ pronesl se zápalem, který se marně snažil zakrývat lhostejnou tváří.

„To ano,“ přitakala Markéta. Působ se té ohnivě tmavovláscé upřít rozhodně nedal. Musela se však v duchu usmát bratrovu nezastíranému nadšení. Byla jen zvědavá, s čím přijde dál. Jeho obdivné pohledy, kterými co chvíli ulpěl na půvabné cizince, jí stejně jako ostatním neunikly.

„Jako by sem, do toho poklidného a tak trochu nudného míšeňského rybníka, vnesla nový život. Je to jako svěží závan jarního vánku...“

„Vždyť ty mluvíš jako básník, Vratislave! Stal se z tebe trubadúr! My tě s Božislavou doposud znaly pouze jako vášnivého lovce, který se zajímá o hony, lovecké výpravy a zbraně. Netušily jsme, že ses rozhodl získat i jiné trofeje než ty z lovu!“ zasmála se upřímně Markéta.

„Ach, Bože dobrý, Markéto, co ty z toho hned neuděláš! Já jen... nu, prostě Míšeň mi ve srovnání s Pra-

hou připadá opravdu nudná, příliš tichá. Nic se tu neděje. Nebo spíš nedělo do Konstanciina příjezdu! Je to tak osvěžující vidět novou, neotřelou tvář!“

„Obzvlášť je-li tak hezká jako ta Konstanciina,“ nepřestala ho škádlit Markéta. Nechtěla si nicméně bratra pohněvat, a tak rychle dodala: „Ale já ti rozumím, Vratislave, a víc, než by sis myslel.“ Markétě se myslí mihla vzpomínka na neznámého rytíře, kterého před chvílí zahlédla na nádvoří. „I mně se po Praze stýská.“

Vratislav byl rád, že sestra změnila téma. „Myslíš, že se tam vbrzku vrátíme?“ otázal se jí.

Markéta jen pokrčila útlými rameny.

Vratislav se na ni nyní upřeně zadíval, a jako by sestru náhle viděl poprvé. Dosud v ní pořád spatřoval malé nedospělé děvčátko. Ale teď si najednou uvědomil, že Markéta nějak záhadně, jakoby ze dne na den, dospěla v krásnou dívku. Z vytáhlého vyžlete se stala půvabná štíhlá žena s jemnými pravidelnými rysy v hezkém oválném obličejí. Oči měla světle modré, zlaté vlasy jí spadaly až po štíhlý pás. Jistě jí brzy najdou ženicha, pokud ho už nenašli, bodlo Vratislava bolestně u srdce. Provádají ji za nějakou politicky výhodnou partii, za nějakého urozeného korpulentního vdovce, někoho vlivného, jehož podporu otec nyní – v exilu – tolik potřebuje.

„Určitě se tam jednou vrátíme. Otázkou zůstává kdy. A pak, zdá se, že je matka na míšeňském dvoře docela spokojená,“ odpověděla mu až po chvíli Markéta.

„Aby také ne!“ Vratislav rozhorleně rozhodil pažemi. „Pro ni je to návrat domů! Ale pro nás...?“

Markéta na to nic neřekla. I jí se totiž na míšeňském dvoře začalo líbit. Právě před několika minutami, když zahlédla dole na nádvoří toho neznámého jezdce, rytíře, který měl v erbu lvy a srdce.

„Půjdem zpátky k ostatním?“ navrhla bratrovi.

Ve tmě spíš vycítila, než zahlédla jeho příkývnutí. „Nesmíme tam přece nechávat Božislavu samotnou!“ dodal, ale on i Markéta moc dobře věděli, že se Vratislav vrací kvůli Konstancii.

Otakar seděl za jednacím stolem a pokoušel se v sobě vykřesat onu jiskru vášnivého zápalu, kterou jindy při podobných diplomatických schůzkách obvykle pociťoval. Dříve v takových chvílích prožíval napětí jako před bitvou – býval pln obav, ale překypoval současně i divokou touhou po vítězství.

Nyní v něm však vzrůstalo pouze rozladění.

Chtěl být s Konstancii.

Hudba z hodovní síně doléhala až sem, do prostorné knihovny a pracovny Albrechtsburgu, a občas zaslechl i kaskádu dívčího smíchu. Zvonil jako zlaté penízky, jako svěží nezčeřený pramínek, který spěchá přes oblé balvany z hor dolů do údolí.

Patřil Konstancii?

Určitě ano! Jistě už ji v kole rád provádí jiný, mladší tanečník.

Spár žárlivosti se bolestně zaťal do Otakarovy duše.

Nemohl si už nic zastírat sám před sebou, nemohl si nadále nic nalhávat – zamiloval se do mladé a krásné uherké princezny Konstancie.

O kolik je mladší? O dvacet let určitě, ale spíš o pětadvacet.

Zasnil se.

Vážný hovor, který proudil kolem stolu, se rozplynul v nesourodou a rušivou zvukovou kulisu.

Kdo by se teď zajímal o politiku?

Nastalo jaro, ten požehnaný čas lásky, a do Míšeň přijela okouzlující Konstancie Uherská.

„A jaký máš na to názor ty, Milosti?“ obrátil se k němu Albrecht Míšeňský vážně.

Byli spřízněni Otakarovým sňatkem s Adlétou, Otakarovi byl Albrecht navíc zavázán.

Vždycky mu stál po boku, tenhle švagr, kterého už podruhé potkala v životě pořádná smůla.

A straní jemu, Albrechtovi, a ne Albrechtovu bratrovi Dětrichovi, který se v poslední době nebezpečně dere v Míšni k moci.

Právě s Otakarem se Albrecht spolčil také při spiknutí namířenému proti současnému římskému císaři Jindřichu VI. Otakara to stálo knížecí stolec, ale na druhé straně mohl skončit hůř než v míšeňském vyhnanství. Mohl dopadnout třeba jako anglický král Richard Lví srdce, který dosud sedí ve vězení.

Ovšem Otakar nesložil v míšeňském exilu ruce v klín, to se musí uznat. Rozhodně nehodlal strávit zbytek života jako trpěný příbuzný, ke všemu z manželčiny strany. Nu, jistě, Adlétě tento stav věcí vyhovuje – v Míšni se cítila doma. Zato Otakar si tu podle všeho připadal jako v kleci.

„A jaké je tedy tvoje stanovisko, Otakare?“ zopakoval obměněnou otázku shovívavě Albrecht.

Otakar sebou překvapeně trhl, jako by se probouzel z krásného snu. Cítil však současně, jak se do něj vlévá nová síla.

Musí se soustředit! Musí získat zpátky své království! Nebude to lehké, ale není to ani nemožné.

Dokáže to! Vráť se vítězně do Prahy!

Ne kvůli koruně pro Vratislava.

Kvůli Konstancii!

„Jistě. Musí se s tím něco udělat,“ odpověděl zpřímá Albrechtovi. Netušil sice, na co přesně se ho ptal, ale tohle byla jeho odpověď na všechny otázky. „Musí se s tím něco udělat. A brzy.“

Albrecht Míšeňský jen spokojeně přikývl.

Otakar kráčel dlouhou ztemnělou chodbou, zaposlouchán do ozvěny vlastních kroků. Hostina i tanec již dávno skončily, i když se z hodovní síně co chvíli ozvalo zalkání píšťaly, to jak se některý z hudebníků nedokázal rozloučit s večerem.

Albrechtsburg se nořil do ospalého ticha, které narušil pouze výbuch veselého smíchu nesoucího se zdola z nádvoří, kde se rozcházeli poslední pozdní hosté. Pak se odněkud ozvalo tlumené vypísknutí děvečky, na kterou si podle všeho příliš dovolil některý z nadmíru rozjařených hodovníků.

Otakar se otočil ke strážím, které ho v uctivé vzdálenosti doprovázely, a jediným rázným pohybem je propustil. Chtěl být sám.

Co kdybych prostě zaklepal na dveře komnaty krásné Konstancie, napadla ho odvážná myšlenka. Zalekl se toho odvážného kroku, i když měl jinak pro strach uděláno.

Jedna věc byla nechat se okouzlit májovým večerem, krásnou Konstancií a svůdnými sny, druhá věc byly politické následky, které by mu podobný krok vynesl.

Uherská princezna sem přece přijela jako vážený host spolu s neméně váženým početným poselstvem a on se podle toho musí chovat.

Nakrátko na něj plnou tíží dolehlo břímě vladařských povinností. Většinou si je nepřipouštěl, ba naopak – pře-

kážky, které mu osud či nepřátelé kladli do cesty, vítal jako výzvu k boji.

Ale začínalo ho to někdy zmáhat, hlavně v poslední době. Uvědomoval si, že je jako nevolník zapřažený do jha vladařského údělu a rodového odkazu.

Musí přece získat zpět knížecí stolec, musí nabýt královského titulu pro sebe, pro syna! Musí rozhojnit statky i území.

Musí.

Chce toho snad od života příliš, zatoužil-li po lásce?

S povzdechem pokračoval v cestě a zastavil se až přede dveřmi Adlétiny ložnice.

Chvilku před nimi postával nerozhodně a tak trochu zahnaně, ale nakonec vešel dovnitř.

Adléta se překvapeně odtočila od stolku se spoustou kelímků s nejrůznějšími mastmi. Rychle pokynula komorné, aby jí přehodila přes vlasy roušku. Nechtěla, aby Otakar viděl její prořídle šediny, ne poté, co se mohl obdivovat hedvábnému lesku bohatých černých vlasů princezny Konstancie.

Klůckem si rychle setřela z tváře mast, která jí měla navrátit hebkou pleť bez vrásek.

Zatím to moc nepůsobilo. Líce měla i nadále svrasklé jako loňské jablíčko a pod očima se jí začínaly rýsovat ošklivě oteklé váčky.

„Řekl jsem si, že se alespoň na chvilku zastavím, má milovaná choti,“ začal Otakar dvorně. V hlase mu zazněla dávná vroucnost. „V té hlučné hodovní síni jsme spolu nemohli prohodit kloudného slova.“ Pravdou však bylo, že dnešní noci nechtěl být sám, to proto zašel za manželkou, ne kvůli nějakému kloudnému slovu.

Adlétu jeho slova potěšila. Nepamatovala se ani, kdy ji naposledy vyhledal v ložnici.

Zalila ji slastná vlna triumfu – Konstancie stráví dnešní noc na lůžku sama, jakkoli je krásná a žádoucí, zato ona, Adléta, bude usínat v manželově objetí!

Propustila komornou a pak přistoupila k Otakarovi.

Nikdy ji nepřestal přitahovat. Každý výrazný rys jeho opálené tváře vypovídal o pevné vůli, rozhodnosti, odvaze, i když mu tmavý vous i husté vlasy protkaly první stříbrné nitky.

Muži opravdu nestárnou, pomyslela si závistivě Adléta. Tlumené světlo svící k ní sice bylo jistě milosrdné, ale i tak jí bylo jasné, že neskryje hluboké vrásky kolem očí a ty dvě ostré rýhy, jež se jí táhnou podél povadlých rtů, jako by je střežily před polibky. V očích jí dávno pohasla dychtivá jiskra touhy, pokud v nich kdy vůbec nějaká zaplála. Adléta totiž patřila k ženám, kterým jsou blízké spíš praktické věci života, ne romantické snění.

Hodíme se k sobě s Otakarem, blesklo jí nyní hlavou. On jde cílevědomě za svými zájmy a já zase dokážu hájit ty své. To pomýšlení ji zahřálo u srdce. Něco podobného představuje pevnější a trvalejší pouto než pouhé milostné vzplanutí.

Vztáhla ruku a opatrně, jakoby s obavou, mu polaskala tvář.

Nepamatovala se na jejich poslední objetí, tak dlouho tomu bylo, co se milovali naposledy.

Ovšem ani ona už po společných nocích neprahla. Touha z ní vyprchala, vytratila se kamsi během posledních let, tiše, nepozorována, jakoby po špičkách mezi starostmi o děti, nemocemi, útekem z Čech a žebroněním o střechu nad hlavou u míšeňských příbuzných.

Vrátí se někdy? Rozbuší se jí opět srdce jako splašené, zahlédne-li Otakarovu mužnou tvář? Vyšlehne v ní zase

žhavý plamen, prožije znovu slastné rozechvění a vrcholné naplnění žádostivé touhy?

Náhle se za své myšlenky zastyděla. Je přece matkou dospělých dětí a nesluší se jistě, aby se jí myšlenky rozutíkaly po podobných zakázaných cestičkách.

Přesto neodolala a zlehka se nyní dotkla Otakarovy opálené pokožky tam, kde ji odhalilo rozvázané šněrování bělostné košile.

Otakar ji uchopil za ruku a vtiskl jí do dlaně žhavý polibek.

Pak se k ní sklonil a políbil ji tentokrát na dychtivě pootevřené rty.

Zavřel rychle oči, ne proto, aby o to intenzivněji vychutnal ten prožitek, ale aby nemusel hledět do Adlétiny předčasně zestárlé tváře.

Ctil v ní matku svých dětí, ctil v ní ženu, která mu stála vždy věrně po boku a pomáhala mu v těch nejtěžších dobách.

Ale nemiloval ji už.

Nemohl.

To proto, že se zamiloval do uherské princezny Konstancie, i když si to dosud patrně sám zdráhal připustit.

Adlétino objetí bylo vstřícné a představovalo příslib slasti i naplnění touhy, která v něm vzklíčila ke Konstancii Uherské.

Vzal Adlétu do náručí a odnesl ji na široké lože. Sklonil se nad ní a znovu ji políbil, tentokrát s rostoucí náruživostí.

Poddala se mu rychle a s radostí.

Avšak Otakar věděl, že v manželském loži neobjímá svou zákonitou choť Adlétu, nýbrž krásnou Konstancii a s ní sen, který teprve musí uskutečnit.

II.

„Vítej, Valdemare!“ Albrecht Míšeňský objal dánského krále na přivítanou a přátelsky ho popleskal po rameni. Znali se drahnou dobu a pojily je nejen společné politické cíle, ale zejména je spojovalo dlouholeté přátelství. Albrecht s obdivem sledoval, jak z mladíka, který v útlém věku osiřel a jehož vychovával jako poručník nevlastní strýc, vyrůstá moudrý vladař.

Albrecht s ním chtěl mluvit nejprve o samotě, než začnou oficiální jednání a další rokování s Přemyslem Otakarem, s nímž se sešel už zvečera, i když ho tak připravil o část hostiny i tance.

Valdemar Dánský patřil v současnosti mezi nejmocnější muže v Evropě a jeho slovo mělo velkou váhu. Dokázal nejen přivést k rozumu nejednotnou a odbojnou šlechtu, ale rozhojnil navíc území náležející k dánské koruně, a to zanedlouho poté, co se ujal vlády po smrti bratra Knuta. Jistě pomůže Otakarovi jak dobrou radou, tak rovněž mocenskou podporou k návratu na politickou scénu. Albrecht v to alespoň upřímně doufal. Sám potřeboval mít co nejdříve volné ruce, protože se obával, že se

blíží další střet s bratrem Dětrichem. Nemohl nadále věnovat veškerý čas i síly Otakarově věci, jakkoli ho nechtěl nechat zcela na holičkách.

„Rád tě zase vidím, Albrechte!“ usmál se Valdemar. Po dlouhé cestě si téměř neodpočinul a nyní, krátce po půlnoci, se mu do tváře vepsala únava. Také on však věděl, že musí před nadcházejícími jednání probrat s Albrechtem řadu důležitých otázek.

Albrecht pokynul sloužícím, aby jim přinesli víno a občerstvení sestávající z plátků studené zvěřiny, pečených ryb a čerstvého chleba, a pobídl Valdemara, aby se pustil do jídla: „O tu naši opulentní hostinu jsi bohužel přišel, tak jen doufám, že vezmeš za vděk alespoň tímto skromným jídlem!“

Valdemar s úsměvem přikývl a se zdravou chutí se pustil do jídla. Od rána neměl v ústech, protože se nechtěl cestou zdržovat zastávkami v zájezdních hospodách, a na hostinu v albrechtsburské hodovní síni přijel pozdě, ale i tak by se jí asi vyhnul. Čekala ho vážná rokování, na zábavu neměl čas.

Vyměnili si ještě řadu zdvořilostních frází, neboť oba moc dobře věděli, že se nesluší přejít hned k jádru věci. Tím nebyla pouze podpora Přemysla Otakara a jeho nároků, ale hlavně postoj vůči silným německým Štaufům, kteří představovali hrozbu jak pro Albrehta, tak pro Valdemara.

„Cením si, žeš mne přijal takhle pozdě a navíc mimo jednání, která probíhala už zvečera. Víím, že nemáš mnoho času – o to víc jsem ti vděčný za tuhle pozdní schůzku,“ pronesl vážně dánský král, když dojedl. Mohl jednat z pozice síly a stanovit čas jednání podle svého, a přesto nedal Albrechtovi ani v nejmenším najevo mocenskou převahu.

„Dospěl jsem k závěru, že bude moudřejší, když se my dva sejdeme o samotě,“ začal Albrecht, „neboť je nutné, abychom se poradili o věcech příštích a o další společné strategii. Doba není lehká, Valdemare. Tobě to říkat nemusím! Jistě se ti doneslo, že nejen Přemysl Otakar musí bojovat o trůn. Dětrich, a že to je můj vlastní bratr, se nechal slyšet, že Míšni i markrabství by měl vládnout on! A náš otec straní jemu! Věřils bys něčemu podobnému?“ Albrecht jen znechuceně máchl rukou, jako by tak chtěl zahnat nepříjemné myšlenky stejně jako dotěrný hmyz. „Situace začíná být už napjatá. Přemysl Otakar v ní může sehrát stěžejní roli. *Může. Ale také nemusí.* Je to muž, který dokáže vládnout pevnou rukou, ovšem někdy až příliš pevnou. Má se to s ním jako s ohněm v přísloví, že to je dobrý pomocník, ale zlý pán.“

„Moc toho o něm nevím, myslím o Přemyslu Otakaroví,“ připustil nerad Valdemar. On expandoval do Pobaltí a Německa, o nevelkou Bohemii v samém srdci Evropy se dvakrát nezajímal. „Je mi známo, že byl jedním z těch, kdo se spikli proti římskému císaři Jindřichovi, a to ho stálo knížecí a patrně také královský titul. Myslím ale, že rozpory a boj o vládu v Čechách panovaly už předtím.“

Albrechtovi jeho rozpaky neunikly. Krátce se zasmál. „Za nedostatek znalostí se v tomto případě není třeba stydět. Vývoj v Čechách byl poněkud... převratný.“ Albrecht se na chvílku odmlčel v marné snaze najít vhodná slova, kterými by Valdemarovi přiblížil značně nepřehledné mocenské boje zmítající sousední zemi již po nějakou dobu.

„Jen tě ctí, že se to nehanbíš přiznat. Situace se v Čechách měnila a mění téměř ze dne na den. A začalo to vlastně dobrým skutkem. Nu, těmi někdy skutečně bývají dlážděny cestičky do pekel. Otakarův otec Vladi-

slav Druhý, který za podporu římského císaře Fridricha Barbarossy získal dokonce královský titul, i když jen pro sebe, ne pro své syny, se ke stáru dobrovolně vzdal vlády ve prospěch nejstaršího syna Bedřicha. To neměl dělat. Abych ten složitý a dlouhý příběh zkrátil – Vladislav pak skončil na stará kolena v exilu a jeho syn Otakar s ním. „Albrecht si povzdychl. Neraď na tu dobu vzpomínal.

„A vrátil se pak vůbec do Čech?“ zeptal se Valdemar. Albrechtovo vyprávění ho zaujalo. Bylo poučné pro každého.

„Ne, král Vladislav zemřel v Durynsku, kde přebýval v exilu u rodiny své manželky Judity. Zpátky do Čech se až po létech vrátil jeho syn Otakar, ale už s manželkou Adlétou, s níž se seznámil ve vyhnanství. Ti dva se potkali tady, u míšeňského dvora,“ pokračoval Albrecht. „Jenže Otakar zastával trochu jinou politickou linii než jeho otec a proti římskému císaři, nyní už Jindřichovi Šestému, se postavil. A jak to skončilo, to už víš! Ocitl se v exilu podruhé, jenže teď s početnou rodinou.“

„Snadné to mít nebude. Myslím za současné politické situace,“ podotkl opatrně Valdemar. O podobných rodinných protivenstvích věděl svoje. Jeho vychoval nevlastní strýc Knudsen, jemuž Valdemar důvěřoval jako vlastnímu otci. I ten však nyní podle všeho zatoužil po moci a po dánské koruně. Valdemar věděl, že musí být na stráži, a Albrechtovo vyprávění ho v tom jen utvrdilo.

To proto, pro vladařské starosti a povinnosti, se dosud neoženil, i když na něj kdekdo naléhá, aby Dánsku konečně dal zákonitého dědice.

Patřil cele Dánsku.

Ovšem má-li být upřímný, nebyly to pouze vladařské povinnosti, co mu zabránilo v ženitbě.

Byla tu přece Lina.

Pocházela z dobré, i když nebohaté rodiny a byla hezká, ovšem králi se urozeností rovnat nemohla. Její kypřé křivky v něm před léty probudily vášeň. Ovšem lásku ne. Věděl, že se s ní nikdy neožení, ona nepřestala doufat, že se jednou stane královskou chotí.

Nemluvili o tom a jejich vztah jim zatím oboustranně vyhovoval.

Zatím.

Valdemar nicméně s přibývajícími roky věděl čím dál víc, že se musí oženit, a brzy. A nejen kvůli dědici. Někdy se cítil strašlivě sám.

Natáhl se rychle po zlatém poháru a zhluboka se napil, aby spláchl tíživé myšlenky.

„Podpoříš Otakara v jeho úsilí?“ zeptal se ho Albrecht náhle zpřímá. „Stabilizovalo by to neklidnou situaci v Evropě. Otakar se myslím poučil. A je to zkušený vladař. Podporuje Wetliny, a to pomůže nám oběma. V tomhle rodě najdeme dobrou protiváhu té nestoudné rozpínavosti Štaufů.“

Valdemar k němu překvapeně vzhlédl. Nečekal takovou přímou otázku.

Bylo by jistě dobré získat v Otakarovi spojence nejen kvůli Štaufům, v nichž spatřoval i Valdemar velké nebezpečí. Otakar je podle všeho cílevědomý muž, který dokáže prosadit své cíle, i když možná za jakoukoli cenu.

Ovšem i Valdemar má v Evropě své cíle. Třeba podmanit si Pobaltí.

Zvažoval, zda mocný a vlivný Otakar, stane-li se ovšem vůbec českým králem, pro něj může představovat hrozbu. Odhadnout se to dalo jen stěží.

Věděl, že musí hrát o čas – jen čas ukáže, kterým směrem se bude vyvíjet Otakarova politika.

„Položils mně nelehkou otázku, Albrechte!“ zasmál se po chvíli. „Na kterou stranu převažuje míra tvé přízně?“

Albrecht pokrčil rameny. „V našem případě je to jasné. Musíme Otakara podpořit. Vždyť je to Adlétin manžel! Chápu ovšem, že každý podobný krok se musí učinit se značnou rozvahou a obezřetností. Rovnováha sil bývá někdy křehká.“ Albrecht se po těch slovech zahleděl Valdemarovi upřeně do tváře. Nevyčetl z ní však nic. Valdemar mohl být dobrý přítel, ale byl to také dobrý politický stratég, který neprozradí, co nemusí. Ani blízkému spojenci ne.

Albrecht to celkem chápal, i když ho to trochu mrze-
lo. Rovnováha sil v Evropě je opravdu křehká a Valde-
mar musí chránit v první řadě své vlastní zájmy, vlastní
království a nová území, jež k němu připojil nebo připo-
jit hodlá.

Věděl také, že nemá cenu Valdemara k ničemu nutit.
Dosáhl by pravého opaku.

Rychle proto změnil téma.

„A kdy se konečně oženíš, Valdemare? Už sis vyhlédl
nevěstu? Už jsi našel tu pravou?“

Valdemar se dal do upřímného smíchu „Ach, Albrechte,
potíž je v tom, že mě žádná nechce!“

Albrecht se k jeho smíchu rád přidal. Uvolněná přátelská atmosféra se opět vrátila. „Tomu nevěřím! Jistě
o tobě sní nejedna mladičká urozená panna, jen se bojí
prozradit své tajné sny a touhy, když jsi takový proslu-
lý panovník!“

„Nu jistě, jistě!“ Valdemar máchl rukou, snad chtěl
ta slova zahnat jako dotěrnou mouchu. „Dospěl jsem
k závěru, že je někdy snazší dobýt nové území než srd-
ce ženy!“ Valdemar zvažněl. „Ale oženit se musím. Tíží
mne, že nemám dosud syna, dědice.“

I Albrecht zvažněl. Valdemarovi se dařilo v politice a jeden úspěch střídal druhý.

Ale pozapomněl jaksi na sebe, pro národ zanedbal vlastní život. Bylo mu jistě třicet, a dosud se v souvislosti s ním mluvilo pouze o dávném zasnoubení s Rixou Bavorskou, které však zase zrušil. Valdemarovi podle všeho na lásku nezbýval čas.

„Však ono všechno jednou přijde, Valdemare, uvidíš! A je lepší počkat a zvolit pak rozvážně a moudře, než po celý život litovat ukvapeného kroku.“

Valdemar sice chápal, že ho přítel pouze utěšuje, ale i tak ho jeho slova zahřála u srdce.

„Máš pravdu!“ přikývl. Věděl, že i tuhle situaci musí vzít do vlastních rukou. Příliš dlouho vyčkávat se někdy nevyplácí.

Vratislav nervózně přecházel po úzké pěšince vysypané bělostným pískem. Krásu okolní rozkvetlé zahrady obklopující Albrechtsburg však nevnímal. Dlaně měl zvlhlé potem a srdce mu bušilo tak, že je museli slyšet až nahore v hradních komnatách.

Celé dny po příjezdu uherské princezny strávil sledováním každíčkého jejího kroku. Věděl, že se vždy odpole dne vydá, obvykle sama, na procházku do vyhlášených míšeňských zahrad, které nyní, v plné májové nádheře, hýřily bezpočtem barev.

Po nedávné hostině, při níž Konstancii vyzval odvážně k tanci, dospěl k pevnému rozhodnutí, že s ní musí mluvit. O samotě, ne na očích celému dvoru. Musí jí vyjevit své city.

Zastavil se uprostřed stezky a na chvíli zavřel oči, aby si opět přivolał ten slastný okamžik, kdy se při tan-

ci jejich ruce dotkly, kdy ji objal kolem útlého pasu a vyzdvihl zlehka, jak to předpisovala taneční figura. Byla lehká, lehoučká jako pírkó a pas měla tak štíhlý, že by jej obemkl dlaněmi.

V tmavých očích jí zahořela vášnivá jiskra, vypovídající o nezkrotné, třebaže dosud nepoznané touze čekající na probuzení, když se poddávala tanečnímu rytmu a svůdné melodii.

„Miluji Konstancii,“ zašeptal si pro sebe snad už potisící, jako by se o tom chtěl znovu ujistit. „Miluji uherskou princeznu a udělám vše, co bude v mých silách, abych získal její ruku.“

Otevřel oči a měl pocit, jako by poprvé pohlédl na svět, tak jiný se mu náhle zdál. Svitlo mu totiž najednou poznání, že tohle vlastně nemusí být jenom pouhý sen.

Uherské poselstvo sem nepřijelo jen tak pro nic za nic. Nevydali se do Míšně, aby se pokochali místními rozkvetlými zahradami.

V Evropě bylo nutné uzavřít mír. A bylo třeba začít s tím u sousedů, s nimiž v nedávné době svedli pár bojů.

Uherští šlechtici mají svou misi a krásná princezna Konstancie je její součástí. Jistě pro ni hledají ženicha.

A proč by jím nemohl být právě on?

To on přece jednou převeze vládu nad Českým královstvím, dá-li Bůh. A nedosedne na pouhý knížecí stolec, ale na královský trůn.

Pro Uhry by bylo výhodné mít s Českým královstvím pevné pouto, jaké zajistí pouze sňatek.

Z přemítání ho vyrušily lehké kroky.

Konstancie!

Určitě je to ona, pomyslel si se vzrušením. Nikdo jiný nekráčí tak lehce, jako by tančil. Jen Konstancie se vznáší, jako by ani nedotýkala země.

Srdce se mu rozbušilo o to více.

Se ženami dosud valné zkušenosti neměl. To otec za to může, bleskla mu hlavou vzdorná myšlenka. Vratislav vyrůstal v jeho stínu. A nějak v něm zůstal napořád.

Otec byl mocný vládce a také přitažlivý muž. Zdálo se, že ženy, o mladičkých dívkách nemluvě, přitahoval vysoký, urostlý Přemysl Otakar s hřívou kaštanových vlasů a hustým vousem, a ne mladý vytáhlý králevic, který mohl zdědit otcovy výrazné rysy, ne však jeho oslnivou osobnost.

Ted' tomu bude ale jinak. Ted' se to nestane.

A Vratislav se s tím skálopevným odhodláním otočil a vydal se vstříc Konstancii.

Když ho náhle zahlédla za ohybem cesty, polekaně sebou trhla. V očích se jí mihl podivný stín, snad zklamání, snad pouhé překvapení.

„Nechtěl jsem tě vylekat, paní,“ vykoktal Vratislav. Veškerá sebejistota byla rázem ta tam. V duchu jako by slyšel otcův smích. Takhle žádnou nezískáš, Vratislave! Ženy si u muže cení odvahy a ráznosti! Chtějí mít rytíře, který by je ochraňoval!

Cítil, jak mu dlaně ještě víc zvlhly potem.

„Jaké milé překvapení, potkat tě zde, pane!“ Konstancie, která rychle nabyla ztracenou rovnováhu, k němu promlouvala s lehkostí, již jí mohl jen závidět. Uherský dvůr byl proslulý kultivovaností a Konstancie toho byla živoucím dokladem. „Muži se obvykle o rozkvetlé zahrady přehnaně nezajímají!“ Už se opět dokonale ovládala. Zaklonila nyní hlavu a dala se do zvonivého smíchu. Tmavé vlasy se jí přitom rozlily po ramenou jako lesklý vodopád.

Vratislav musel vynaložit veškeré úsilí, aby ji nestrhl do náruče.

Urozenou paní dosud v objetí nesvíral. Jen jednou dvakrát nějakou polekanou služičku, která se mu neodvážila říci ne. A i tehdy si byl vědom své neohrabanosti.

Rychle podobné myšlenky potlačil.

Jsem přece Přemyslovec! Musím jednat jako budoucí král, přikázal si v duchu.

Natáhl se a z růžového keře vedle cesty utrhl rudou růži.

„Jen pošetilec by se nezajímal o zahradu, v níž lze spatřit růži tak krásnou, jako jsi ty, paní Konstancie.“ A s těmi slovy jí podával rudé poupě. Přijme-li je, přijme tak i jeho dvoření.

„Jistě bude v takovém případě jen správné, aby tě ta květina, která ti tolik učarovala, zdobila i poté, až odejdeš ze zahrady,“ odpověděla mu sladce.

Ach, Bože dobrý, jaký hlupák je tenhle Vratislav, pomyslela si rozladěně Konstancie. Častovat mě tady, uprostřed míšeňské zahrady, kam vidí z oken Albrechtsburgu každý, rudou růží, jež znamená jasně vyznání!

Věděla, že by nezaváhala, dopustit se podobného prohřešku Vratislavův otec.

Přemysl Otakar ji přitahoval. A nejen proto, že to je český kníže a budoucí český král, i když zatím bez trůnu.

Nasadila nicméně nevinný, okouzlující úsměv a uchopila jeden ze zlatých řetízků splývajících jí od širokého zlatého pásu, na jehož konci se pohupoval titěrný nožík. Nařízla jím v límci Vratislavova kabátce malý otvor, vzala si pak nabízenou růži a zasunula mu ji do průřezu v límci.

Vratislav zůstal stát jako očarovaný, neschopen pohybu, a vychutnával ten letmý, prchavý dotyk Konstančiných štíhlých prstů.

Konstancie mu ještě řekla pár hezkých slůvek na rozloučenou, která však nebyl schopen vnímat, a v mžiku

byla ta tam. Jen obláček omamné květinové vůně z jejího oblíbeného parfému po ní zůstal a vznášel se nad úzkou pěšinkou.

Vratislav nakrátko zavřel oči.

Najednou nevěděl, zda to všechno nebyl pouze okouzlující sen.

Přemysl Otakar přibouchl zprudka okenici a otočil se k oknu zády, jako by tak chtěl zaplašit scénu v zahradě, jejímž nahodilým svědkem se stal.

To, co viděl, mu stačilo.

Syna Vratislava ztratil jednou provždy.

Konstancie se za prvním ohybem cestičky, kde ji už Vratislav nemohl zahlédnout, dala do běhu. Popadla nařasené sukně do rukou a utíkala bez cíle dál, do hloubi zahrady, jako by se tam chtěla skrýt před Vratislavovou dotěrností.

Hlupák jeden! Zelený mladíček, nezkušený holobrádek – a takový se odvažuje dvořit se jí, uherské princezně! Co si míšeňský dvůr pomyslí, roznese-li nějaká dobrá duše, že ji Vratislav pozval do růžového loubí na romantické dostaveníčko?

Konečně se zastavila, protože jí došly síly. Sotva dechu popadala a v boku jako by ji bodala ostrá dýka. Pustila dlouhé sukně a zůstala nerozhodně stát uprostřed cesty klikatící se mezi záhony. Rozhlédla se kolem, aby zjistila, kam až se ve spravedlivém hněvu zatoulala. Tuhle část zahrady dosud neznala. Ve svěží zeleni se před ní stříbrně zatřpytila hladina jezírka obklopeného smutečnými vrbami. Jejich štíhlé, světle zelené větve splývaly na vodu jako jemný závoj.

Konstancie si náhle uvědomila, proč ji Vratislavův pokus o neobratné dvoření tak pohněval.

Vratislav ji nepřitahoval. Přitahoval ji jeho otec Přemysl Otakar.

Je mužný, je odvážný a moudrý.

Co na tom, že musel opustit Čechy – královskou korunu, která mu po právu náleží, jistě jednou získá.

On to dokáže! Musí!

Zprudka se otočila, kdy zaslechla zachrupání kamínků pod blížícími se kroky.

Odloží nyní diplomatické ohledy stranou, pokud Vratislav sebral drzou odvahu a vydal se za ní!

Vtom se však před ní objevil Přemysl Otakar.

Neuniklo mu, že má Konstancie po setkání s Vratislavem podmračenou tvář a v očích jí hoří zlostná jiskra.

Potěšilo ho to.

Nač chodit nadále kolem horké kaše? Nač riskovat, že mu krásnou Konstancii odloudí vlastní syn anebo nějaký mladý rytíř v rozkvětu mužných sil? Cesta k tomu, aby ji získal, jistě potrvá dlouho a přinese trpkosti, ale výsledek bude stát za to!

Nakrátko ho bodla výčitka. Co Adléta? A co děti? Obětovala mu přece nejlepší léta svého života a vždy mu pomohla přímluvou u mocných míšeňských příbuzných.

Ach, v lásce stejně jako v bitvě je přece vše dovoleno!

Nechce, nehodlá prožít zbytek života po boku ženy, která už na vše rezignovala. Na lásku, na vášeň, na romantickou něhu.

Nemá přece pouze povinnosti k ní a k dětem, ale také k sobě.

A potom – Konstancie, to je i politicky velice přínosná partie.

Věděl však, že kvůli tomu o ni neusiluje.